

גליון י"ד
סיון תשפ"ג לפ"ק

בדוק את עצמך
מס' ברכות - דף ט"ז

מימדות דק"ש ותפילין

- (א) הרוצה לקבל עליו עול מלכות שמים שלימה, מה יעשה?
- (ב) הנפנה ונוטל ידיו ומניח תפילין וכו', מה מעלה עליו הכתוב? דכתיב?
- (ג) מה לומד רבא מהפסוק הנ"ל? ואיך רואים זאת בפסוק? (עם ביאור רש"י)
- (ד) איזה הלכה אמר האי צורבא מרבנן שבא מארץ ישראל? למה אמר רבא דשפיר קאמר? ומה הראי' מרב חסדא?
- (ה) להלכה! לאיזה דבר אין מחזרים אחר מים ולאיזה דבר מחזרים?
- (ו) ועד כמה? (ס'וענדט זיך)
- (ז) שאלת סיכום!! כתוב ג' דברים שלומדים מהפסוק ארחץ בנקיון כפי וכו'!

משנה

- (א) הקורא ולא השמיע לאזנו האם יצא או לא?
- (ב) קרא למפרע, האם יצא או לא? קרה וטעה, להיכן יחזור?

טעמי ת"ק ודר' יוסי

- (א) מאי טעמי דר' יוסי דלא יצא אם לא השמיע לאזנו? ומה יעשה ת"ק בלימוד זה?
- (ב) ואיך ידע ר' יוסי את דינו של ת"ק?
- (ג) שאלת סיכום!! מה לומדים מ"שמע"?

סוגיא דמאן תנא ובירור שיטת ר' יהודה (א)

- (א) במשנה דתרומות, מהו דין חרש לגבי תרומה? והטעם (רש"י)?
- (ב) מדוע סוברת הגמ' דתנא דמשנה זו הוי ר' יוסי?
- (ג) איך מנסה הגמ' לאוקמי כר' יהודה? ומה הראי' מלשון המשנה לכך?
- (ד) איך דוחה הגמ' את הראי'?
- (ה) א"כ, מה קשה מברייתא דברכת המזון?
- (ו) "אלא מאי ר' יהודה דיעבד אין לכתחילה לא", א"כ איזה ברייתא יהיה קשה עכשיו? ומה קשה?
- (ז) למסקנא, איך מיישבים את ב' הברייתות (ברהמ"ז ותרומה)? (ב' אופנים)
- (ח) מדוע סובר ר' אלעזר בן עזרי' דצריך להשמיע לאזנו? ומדוע סובר ר' מאיר דאינו צריך?
- (ט) מהיכן הראי' דראב"ע סובר רק לכתחילה ולא בדיעבד? (רש"י)
- (י) שאלת סיכום!! מאן תנא דמשנה דתרומה? מ"ת דברייתא דברכהמ"ז? מ"ת דברייתא דתרומה? האם שיטת ר' יהודה הוי רק בדיעבד או אפי' לכתחילה?

סוגיא דמאן תנא ובירור שיטת ר' יהודה (ב)

- (א) מי כשר לקרות את המגילה ומי לא?
- (ב) מדוע סוברת הגמ' דהמשנה דמגילה הוי ר' יוסי? (מנין שחרש הוי אף בדיעבד לא (רש"י)?)
- (ג) איך מנסה הגמ' לאוקמי כר' יהודה?
- (ד) איך דוחה הגמ' זאת? (דחיה א' / איך נדחה הדחי' / דחי' ב')
- (ה) איך עדיין אפשר לאוקמי כר' יהודה?
- (ו) ואי מוקמינן כר' יהודה, מה יהיה קשה מהברייתא דתרומות?
- (ז) אלא מאי ר' יהודה ואפי' לכתחילה נמי, א"כ מהיכן יהיה קשה כעת? ומה קשה?
- (ח) למסקנא, מיהו התנא דמגילה? דברייתא דתרומות? דברייתא דברהמ"ז?

הלכה למעשה

- (א) מה פסק רב חסדא בשם רב שילא?
- (ב) למה צריך לפסוק כשני התנאים והרי הם אומרים אותו דבר? (צריכותא)
- (ג) האם המחלוקת הוי רק בק"ש או גם בשאר מצוות? (הו"א והרא"י מהפסוק / מסקנא / וא"כ מה פי' הפסוק)
- (ד) מה היה קשה על ההו"א הנ"ל?
- (ה) "הלכה כדברי שניהם להקל", מה הכוונה?
- (ו) מהיכן יש תשובה לאומרים דאין תחיית המתים מן התורה?

כתיבת הפרשיות ודקדוק קריאתה

- (א) מהיכן לומדים דהכל צריך להיות כתוב, כגון וקשרתם וכתבתם? (עם פי' רש"י)
- (ב) מהו שיטת ר' יהודה בסוטה? ומהיכן למד זאת? (בהו"א), וא"כ מה הראי' דהבירייתא שלנו הוי ר' יהודה?
- (ג) מה מקשה הגמ' על זה?
- (ד) למסקנא, מה טעם דברייתא שלנו הוי ר' יהודה?
- (ה) מה לומדים מ"ולמדתם"?
- (ו) מה ענה רבא אבתריה?
- (ז) מה שכרו של המדקדק באותיותיה של ק"ש?
- (ח) ומנלן?
- (ט) למה נסמכו אוהלים לנחלים?
- (י) היכן נסמכו? (מח' רש"י ותוס')

לאמיר זיין פרייליך

דער קליינער משה'לע קומט אין טאג אהיים עלעוו אזייגער פון חדר מיט א שמייכל,
וואס איז היינט? פרעגט די מאמע,
מיין רבי האט געפרעגט א שאלה אין נאר איך האב געוויסט די תירוץ,
זאגט די מאמע. וואס איז געווען די שאלה ?
ווער האט אויסגעגאסען די גארבעדזש אויף די רבי'ס בענקל!....

הברכת פלגא וברכה בעל מלא ידיו, א גאטליכע זאגער, פ' ילמד צאתכם והאמנם,
פארום אונזער בעל פלגא, אברהם אריז' מלאך

דף התשובות לגליון י"ג (דף י"ד)

הפסק בקריאת שמע ותפילה

(א) ומשיב מפני הכבוד / השתא מישאל שאיל אהדורי מיבעיא / ומשיב לכל אדם / היינו דר' יהודה

(ב) מפני הכבוד / חסורי מיחסרא והכי קתני שואל מפני הכבוד ואין צריך לומר ומשיב וכו' / תניא נמי הכי הקורא וכו' ואין צריך לומר וכו' / מי אמרינן קל וחומר, ומה ק"ש דמאורייתא פוסק הלל מדרבנן לא כ"ש או דלמא פרסומי ניסא עדיף / פוסק ואין בכך כלום

(ד) ימים שגומרין ההלל - פוסק בין פרק לפרק ובאמצע אינו פוסק, ימים שאין גומרין - אפי' באמצע פרק פוסק / כי ימים שגומרין הוא חובה לכל אדם (ולא מנהג)

(ה) לא היה כ"כ חשוב בעיניו בכדי להפסיק

(ו) אכילה ושתייה קביל עלי' וליכא או דלמא הנאה קביל עלי' ואיכא / טועם ואין בכך כלום / תניא נמי הכי מטעמות וכו' והשרוי בתענית טועם וכו'

(ז) ר' אמי ור' אסי טעמי עד שיעור רביעית

(ח) לרב - אל תקרי במה אלא במה, מכאן דהנותן שלום לחבירו לפני התפלה כאילו עשאו במה, לשמואל - דרשינן כפשוטו, במה חשבתו לזה ולא לאלוק

(ט) והתנן בפרקים שואל וכו' והא ק"ש קודם תפלה הוא / במשכים לפתחו מיירי רב שמואל אבל משנתינו מיירי כשפגעו בדרך

(י) אסור לאדם לעשות חפציו קודם התפילה, המתפלל ואח"כ יוצא לדרך הקב"ה עושה לו חפציו

(יא) הלן ז' ימים בלא חלום נקרא רע / אל תיקרי שבע אלא שבע
(יב) כל המשיב עצמו מד"ת ולן אין מבשרין אותו בשורות רעות

ויאמר

(א) אינו נחשב / דכתיב וה' אלוקים אמת
(ב) מחלוקת, לר' אבהו א"ר יוחנן - חוזר, לרבה - אינו חוזר

(ג) כל אמת אמת תפסיה להאי

(ד) שבמערבא אומרים בערבית דבר אל בני' ואמרת אליהם אני ה' אלוכיכם אמת

(ה) והאמר רב כהנא אמר רב לא יתחיל ואם התחיל גומר / והאמר רשב"י אמר רב דבר אל בני' לא היו התחלה ואמרת אליהם הוי התחלה
(ו) כי הם סברו דואמרת אליהם גם לא הוי התחלה / מתחילי מתחילין דקא מתחלי במערב ומגמר נמי גמרינן כיון דאמר רב ואם התחיל גומר

(ז) רק אם אמר ויאמר אומר אמת ואמונה ואם לא לא

(ח) דאמר מודים אנחנו לך ה"א שהוצאתנו מאר"מ וכו' ושרנו לך מי כמוכה וכו'

סדר הפרשיות

(א) הו"א - שזה ללמוד וזה ללמוד וזה לעשות, מסקנא - שזה ללמוד וללמוד ולעשות וזה ללמוד ולעשות וזה לעשות

(ב) וכי בשמע אין ללמוד ולעשות והכתיב ושנתם וקשרתם וכתבתם וכן בזה' אם שמוע כתיב וקשרתם וכתבתם
(ג) חדא ועוד קאמר

קריאת שמע עם תפילין

(א) קבר שחופרין בקירות מערה ארכו ארבע ורחבו ז'

(ב) פטור / עולה ונוטל ידיו ומניח תפילין וקורא ק"ש ומתפלל

(ג) סיפא מיירי בתרי ורישא מיירי בחד

(ד) רב משי ידי' וקרא ק"ש ואנח תפילין ומצלי ולא כהברייתא דמניח תפילין לפני ק"ש

(ה) רב כר' יהושע בן קרחה סבירא דמקדים עומ"ש לעול מצוות / 1) וכי ריב"ק כיוון להקדים קריאה לעשיה! 2) ומי סבר ל' כריב"ק והא רב חייא בר אשי העיד שרב היה מלמדם תורה ואח"כ קרי ק"ש, וכ"ת לא מטא זמן קר"ש א"כ מאי אסדהדי' דרב חייא

(ו) 1) מיירי דלא מטא זמן ק"ש, והחידוש דר' חייא שרב בירך ברכה"ת לאפוקי ממ"ד למשנה א"צ לברך, 2) רק פעם זה קרה שהשליח נכשל ואיחר

(ז) לישנא מעליא

(ח) כי הקורא ואינו מקיים אינו גומר את המצוה

(ט) לישנא דקרא נקט עולה ומנחה זבח ונסכים